

Aprenent per projectes: Estratègies i programes que funcionen

12 de desembre de 2019, Espai Bonnemaison (Barcelona)

#EduEvidències
@FundacioBofill @Ivalua_Cat

Millora l'aprenentatge de l'alumnat mitjançant el treball per projectes?

Presentació: Marc Lafuente, recercador Escola Politècnica Federal de Lausana (Suïssa)

 @lafuente_marc

Interès en l'Aprenentatge Basat en Projectes (ABP)

- Interès nacional i internacional en la innovació pedagògica i el foment de metodologies actives d'aprenentatge
- Interès en l'ABP com a metodologia per a millorar l'aprenentatge de l'alumnat i promoure les “competències del segle XXI”

De quins programes parlem?

- Plantejament d'una pregunta o qüestió vinculada a algun fenomen autèntic
- Desenvolupament de tasques complexes i col·laboratives, amb autonomia i un rol actiu
- Elaboració d'un/s producte/s resultant/s de l'intent de respondre a la qüestió inicial
- Publicació o presentació d'aquest/s producte/s
- Plantejament d'objectius d'aprenentatge lligats al desenvolupament del projecte

De quins programes parlem?

Models per implementar l'ABP en els centres educatius:

1. Aplicar un currículum d'ABP dissenyat externament
2. ABP iniciat pel professorat
3. L'ABP com a pràctica de tota l'escola

Els programes també poden ser:

1. Unidisciplinaris
2. Pluridisciplinaris

De quins programes parlem?

Exemple: Expeditionary learning (EEUU)

Xarxa de 185 centres d'infantil, primària i secundària que promou l'ABP a partir de canvis globals al centre

Què ens preguntem?

1. Quin impacte té el treball per projectes i centres d'interès sobre l'aprenentatge de l'alumnat?
2. Quines són les característiques dels programes més efectius de treball per projectes?
3. Per a qui són més efectius els programes de treball per projectes?
4. És recomanable estendre aquest tipus de pràctiques educatives a Catalunya?
Quines condicions s'haurien de complir?

Com hi donem resposta?

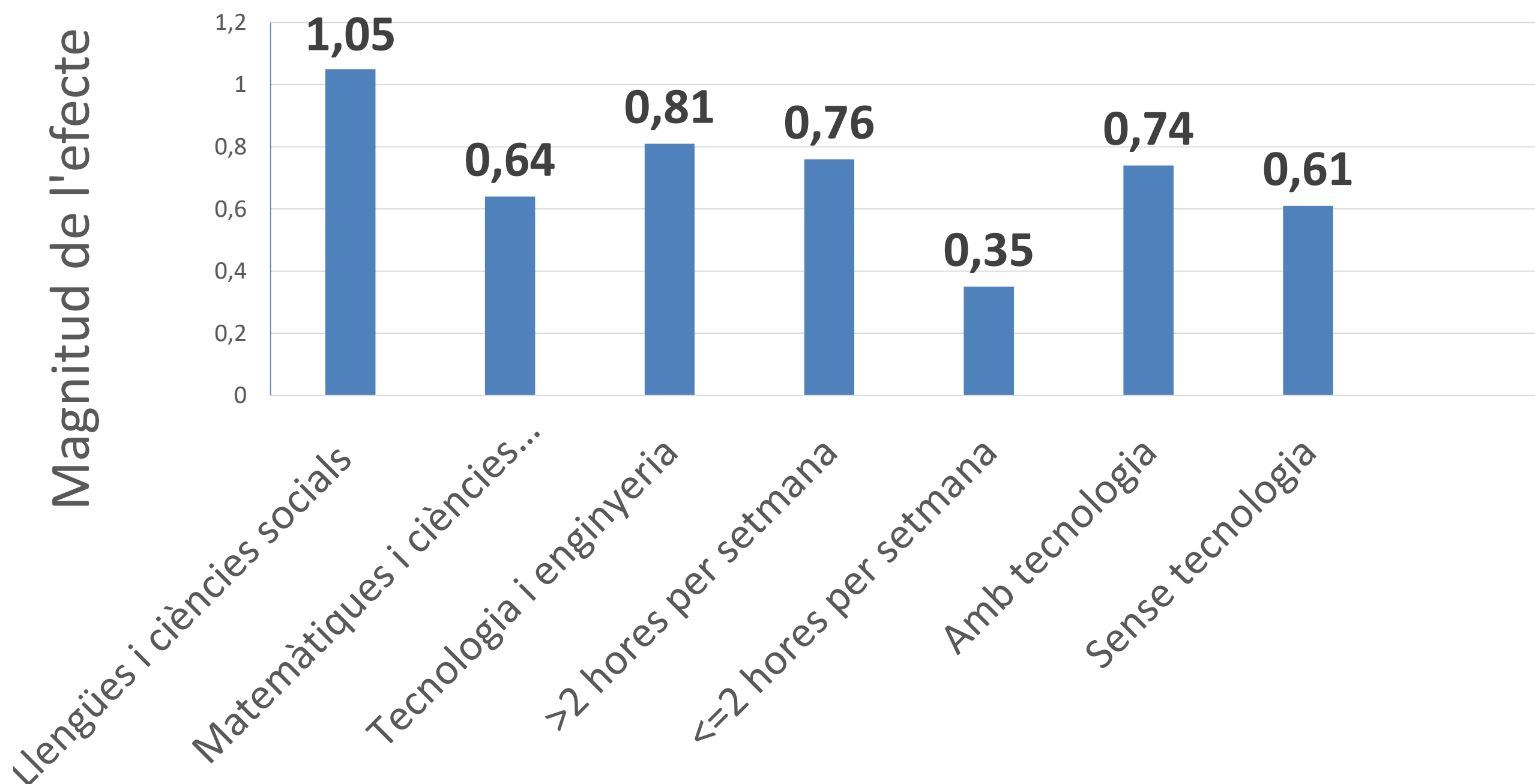
Aproximació metodològica: cerca sistemàtica; “revisió de revisions” i revisió complementària d’estudis primaris

- **Vuit revisions identificades** (set qualitatives i una quantitativa, publicades entre 2000 i 2019)
- **25 estudis primaris** (18 estudis quasi-experimentals i set d’experimentals, publicats entre 2005 i 2018)

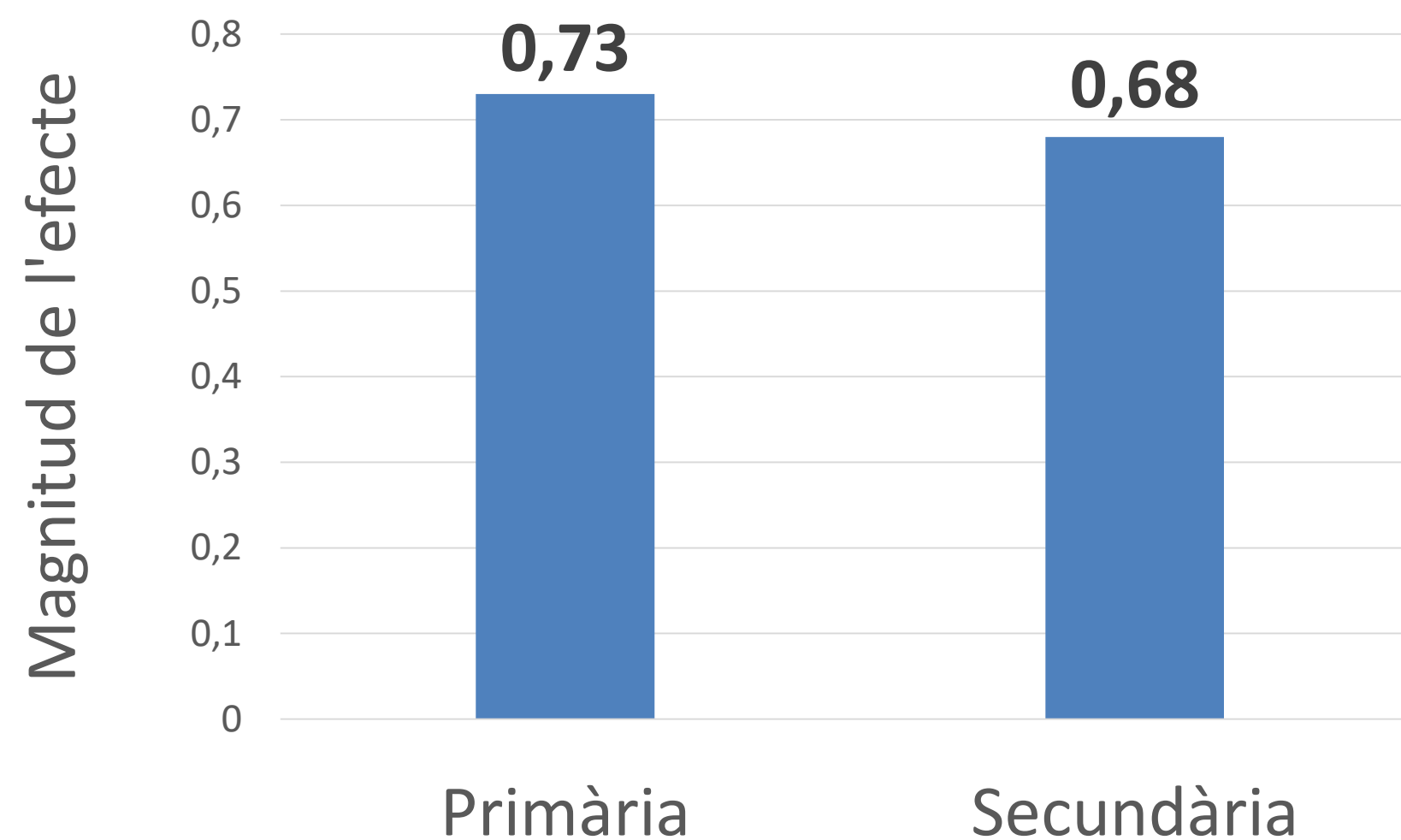
Quin és l'impacte de l'ABP en l'aprenentatge de l'alumnat?

- Els programes d'ABP s'associen a un **efecte significatiu de magnitud mitjana-gran sobre el rendiment acadèmic de l'alumnat** (magnitud de l'efecte= 0,71).
- L'ABP es relaciona amb un **efecte positiu en la satisfacció de l'alumnat** sobre l'experiència d'ensenyament, però **l'evidència és mixta** pel que fa als efectes sobre la seva **motivació i l'assistència**.

Quines són les característiques dels programes més efectius?

Per a qui són més efectius els programes de treball per projectes?

Aspectes encara per investigar

- Impacte en l'adquisició de **competències transversals** com la creativitat, el pensament crític o la competència digital
- Impacte en l'**educació infantil**
- Impacte diferencial en funció de l'**estatus socio-econòmic i del gènere**

Theory & Research in Social Education, 40: 198–229, 2012
Copyright © College and University Faculty Assembly of
National Council for the Social Studies
ISSN 0093-3104 print / 2163-1654 online
DOI: 10.1080/00933104.2012.705954

Narrowing the Achievement Gap in Second-Grade Social Studies and Content Area Literacy: The Promise of a Project-Based Approach

Anne-Lise Halvorsen, Nell K. Duke, Kristy A. Brugar, Meghan K. Block,
Stephanie L. Strachan, Meghan B. Berka, and Jason M. Brown
Michigan State University

Abstract: This study addresses the question: Do second-grade students from low-socioeconomic-status (SES) schools taught with an iteratively designed project-based approach to social studies and content literacy instruction: (a) make statistically significant gains on standards-based social studies and content area literacy assessments, and (b) reach a benchmark on these assessments set by a group of students from high-SES schools? If so, what did the project-based approach entail? Students from 4 classrooms in low-SES schools were assessed before and after experiencing 2 project-based units focused on standards in economics; civics and government; public discourse, decision making, and citizen involvement; and content area literacy. Students from 2 high-SES schools were also assessed, following a year of business-as-usual social studies and content literacy instruction, to establish a benchmark we hoped low-SES students could attain. Results show that low-SES students made statistically significant gains in social studies and content literacy and, at post-test, showed no statistically significant differences from the students in the high-SES schools: Following instruction, there was no SES achievement gap on these assessments. The authors describe the project-based units and strategies that the teachers used to implement these plans, and discuss implications of the study for future research and practice.

Exemple: escoles de Michigan (EEUU) que aconsegueixen
reduir la bretxa de l'alumnat desavantatjat a partir de
l'avaluació formativa i el suport continuat al professorat
(Halvorsen et al., 2012)

És recomanable estendre aquest tipus de pràctiques educatives a Catalunya? Quines condicions s'haurien de complir?

- **Es recomana l'ABP per a millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat català en l'àrea de llengües, socials, matemàtiques i àrea científicotecnològica.**
- **La millora no és automàtica, depèn d'una sèrie de factors:**
 - Lideratge de centre: cal facilitar canvis globals en l'àmbit de l'escola
 - Combinació d'ABP amb instrucció directa: cal complementar la instrucció del professorat, i no pas substituir-la

És recomanable estendre aquest tipus de pràctiques educatives a Catalunya? Quines condicions s'haurien de complir?

- **La millora no és automàtica**, depèn d'una sèrie de factors:
 - Suport a tot l'alumnat, especialment el desafavorit: cal avaluació formativa, disseny instruccional acurat i activitats autèntiques
 - Formació docent: cal formació inicial i continuada focalitzada en les habilitats d'ensenyament per projectes i en el canvi d'actituds
 - Lideratge polític: cal estabilitat i alinear l'avaluació de centres i d'alumnat amb els objectius de l'ABP

Millora l'aprenentatge de l'alumnat mitjançant el treball per projectes?

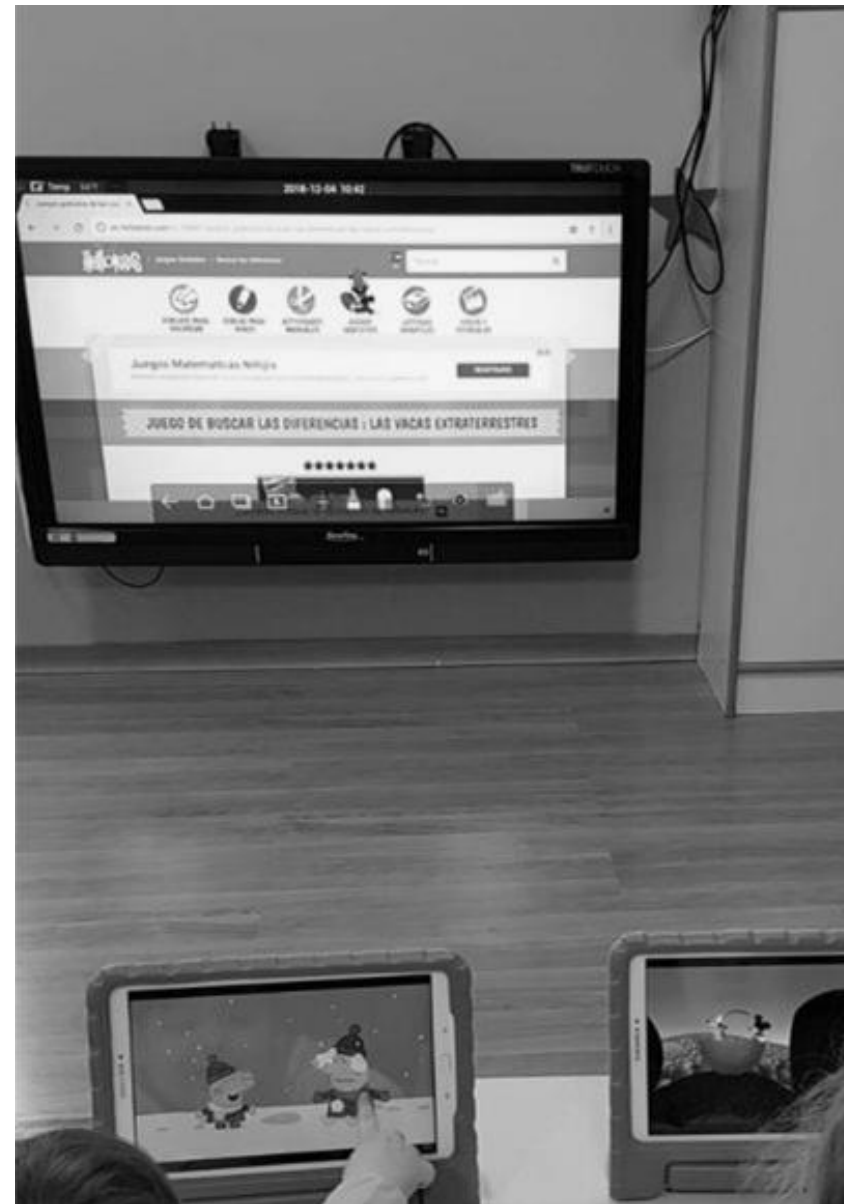
Presentació: Sergi del Moral, professor i cap d'estudis a l'Institut-Escola Les Vinyes (Castellbisbal)

 @sergidelmoral

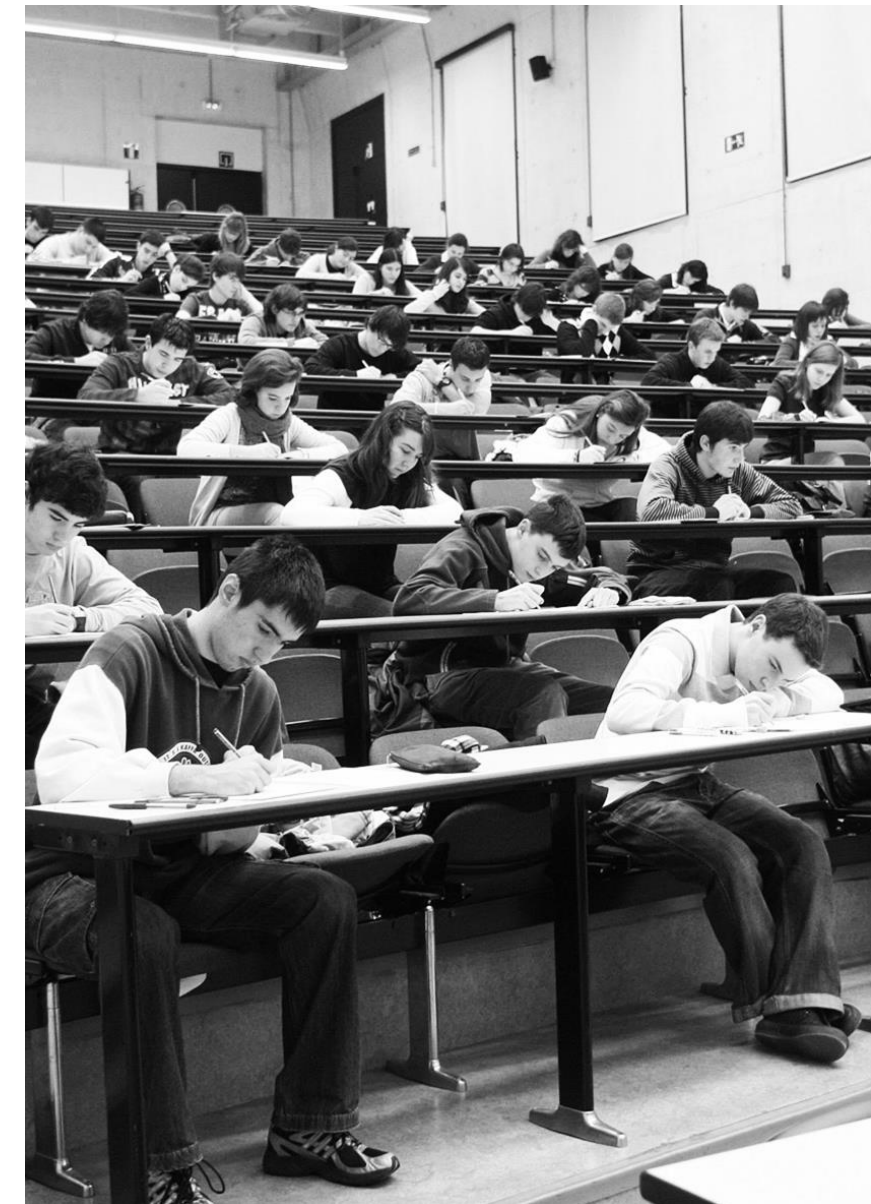
Curanderisme, moda o tradició

Curanderisme

Moda

Tradició

Aprendre és dogma o actitud?

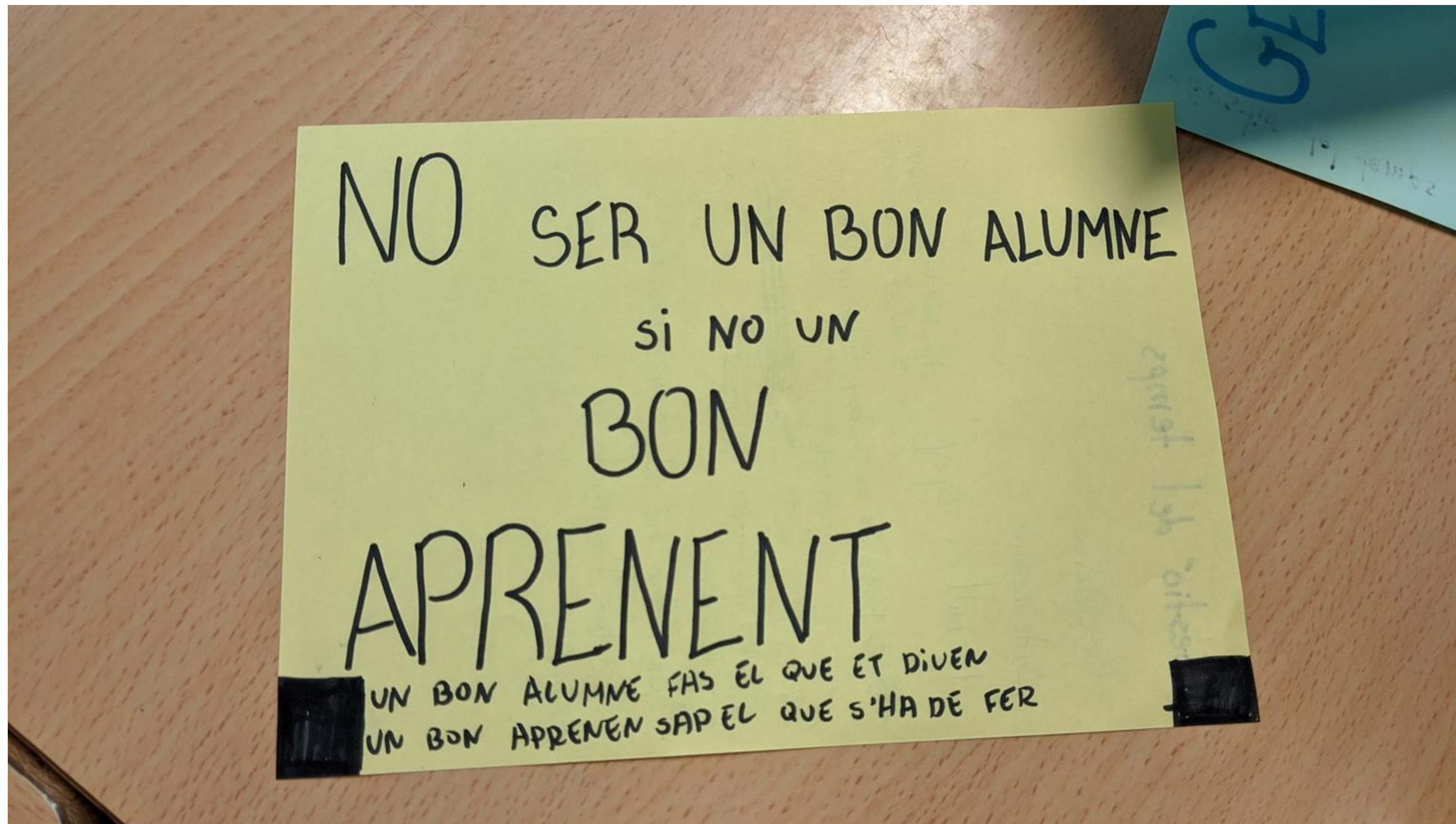
Crida a l'acció del seminari

1. La creença en el **potencial de l'ABP com a element transformador clau**.
2. La necessitat de **canvis en el sistema educatiu** per generalitzar l'ABP, el treball cooperatiu, la cultura de centre, etc.
3. La necessitat de **seguir investigant i avaluant sobre l'ABP**.
4. Donar continuïtat al **debat sobre el propi objecte d'estudi i les eines per a mesurar-lo**.

Érem la pera

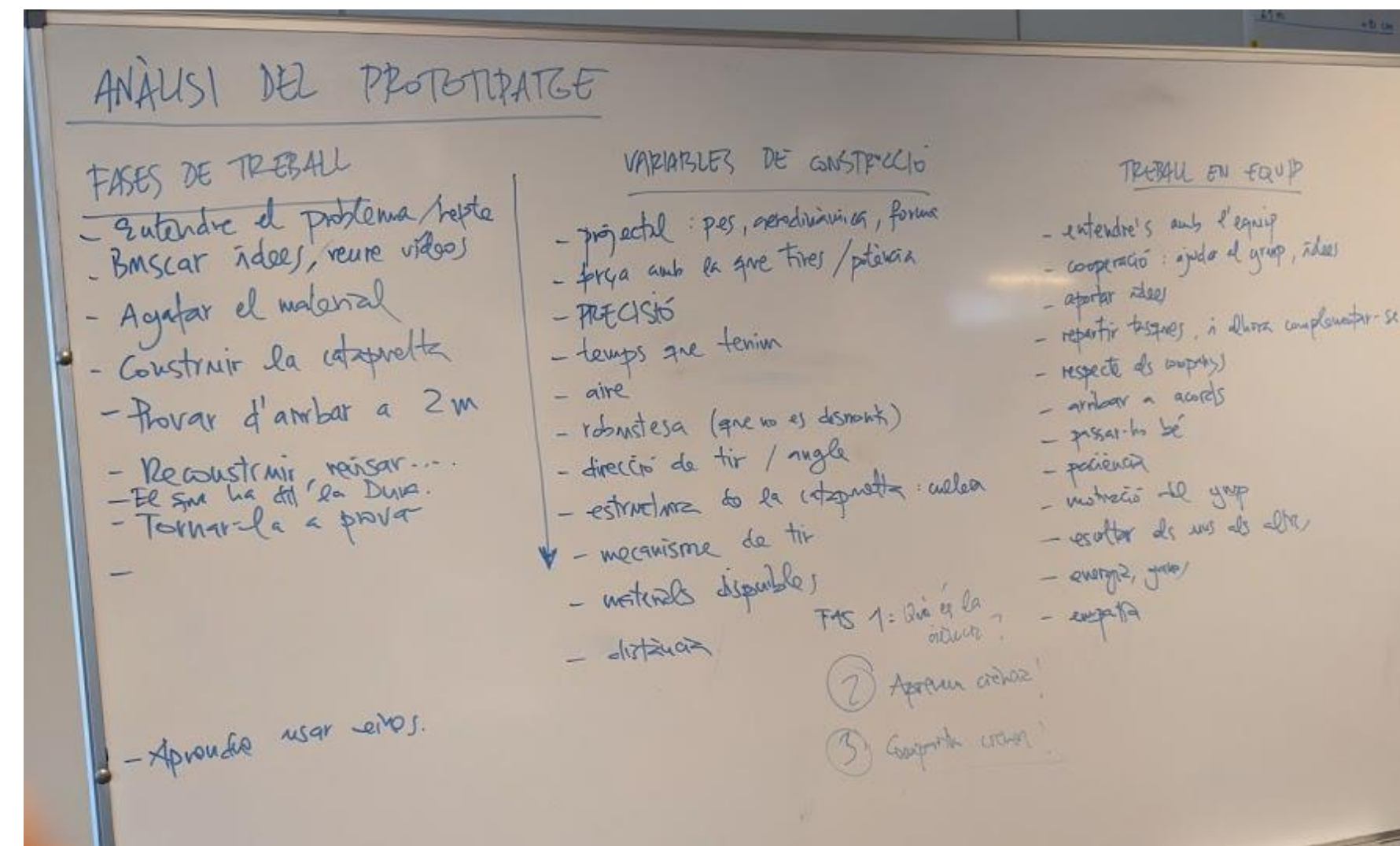
Bon alumne o bon aprenent?

Crida a l'acció del seminari

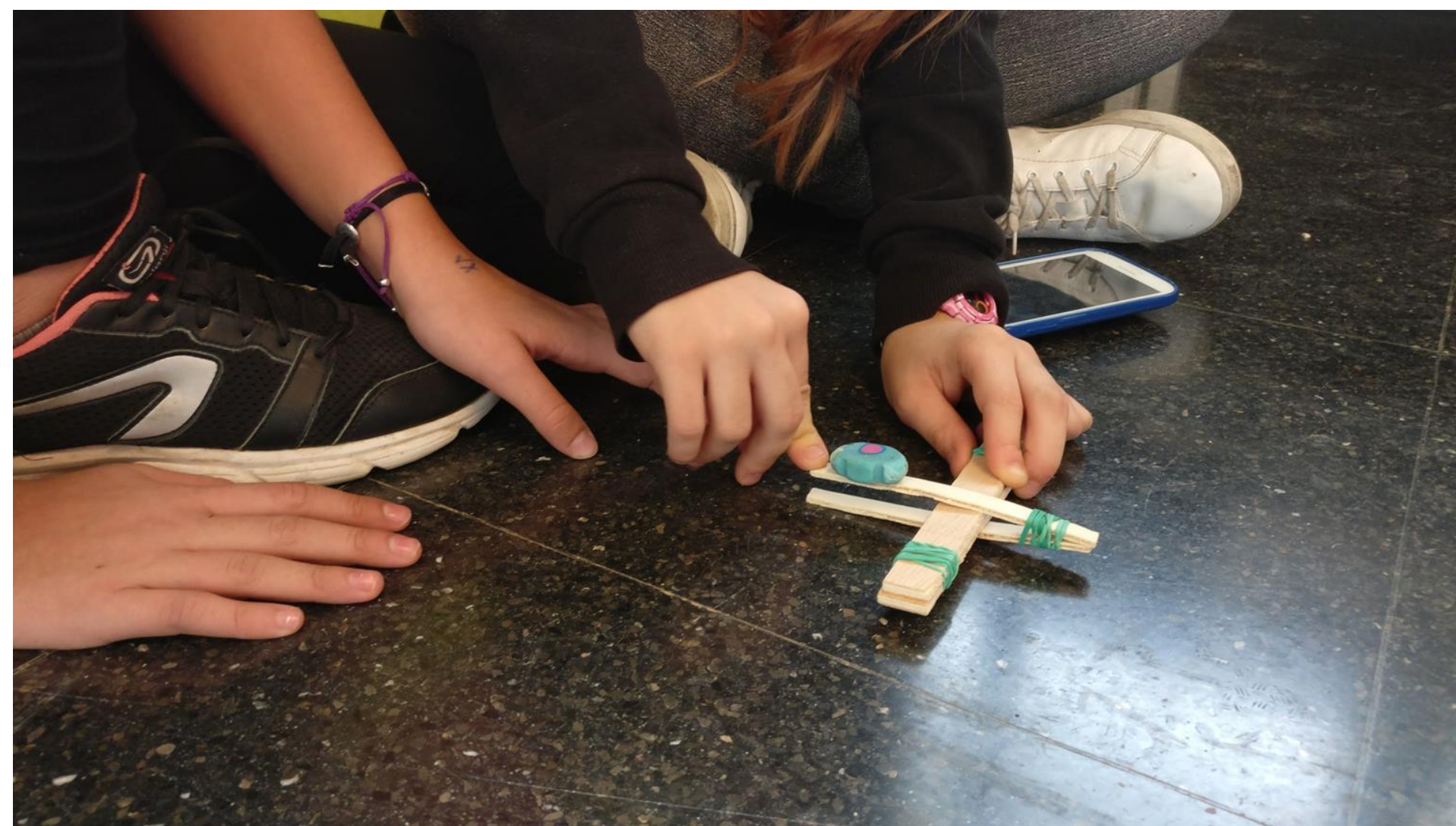
1. La creença en el **potencial de l'ABP com a element transformador clau**.
2. La necessitat de **canvis en el sistema educatiu** per generalitzar l'ABP, el treball cooperatiu, la cultura de centre, etc.
3. La necessitat de **seguir investigant i avaluant sobre l'ABP**.
4. Donar continuïtat al **debat sobre el propi objecte d'estudi i les eines per a mesurar-lo**.

Tot el coneixement que sabem és resultat de la resolució d'un *problema*.

Gershon Harel

Tot el coneixement que sabem és resultat de la resolució d'un *problema*, o de la *temptativa de resolució*.

Betlem Cuesta

Crida a l'acció

1. La creença en el **potencial de l'ABP com a element transformador clau**.
2. La necessitat de **canvis en el sistema educatiu** per generalitzar l'ABP, el treball cooperatiu, la cultura de centre, etc.
3. La necessitat de **seguir investigant i avaluant sobre l'ABP**.
4. Donar continuïtat al **debat sobre el propi objecte d'estudi i les eines per a mesurar-lo**.

Aprenent per projectes: Estratègies i programes que funcionen

12 de desembre de 2019, Espai Bonnemaison (Barcelona)

#EduEvidències
@FundacioBofill @Ivalua_Cat

TAULA RODONA

Modera: Ismael Palacín, director de la Fundació Jaume Bofill

Participen:

- Núria Borràs, mestra de l'Escola Riera de Ribes (Sant Pere de Ribes)
- Elena Ferro, Cap d'estudis de l'Institut Martí Pous (Barcelona)
- César Coll, catedràtic de Psicologia Evolutiva i de l'Educació a la UB
- Maria Ojuel, Xarxa de Competències Bàsiques del Departament d'Educació

Aprenent per projectes: Estratègies i programes que funcionen

12 de desembre de 2019, Espai Bonnemaison (Barcelona)

#EduEvidències
@FundacioBofill @Ivalua_Cat